

Příručka pro garanty studijních programů

Základní informace pro garanty studijních programů k procesu vnitřního hodnocení a zpracování sebehodnoticí zprávy

Zpracoval: Odbor pro kvalitu RMU

Úvod

Průvodce procesem vnitřního hodnocení studijních programů přehledným způsobem zpracovává nejdůležitější témata spojená s realizací pravidelného vnitřního hodnocení studijních programů na Masarykově univerzitě.

Průvodce je sestaven tak, aby účastníky provedl jednotlivými fázemi sebehodnoticího procesu – po počátečních obecných informacích o smyslu a účelu hodnocení se věnuje především přípravě sebehodnoticí zprávy a průběhu hodnoticí schůzky.

Průvodce je zpracován formou základních otázek, na něž se účastníci procesu nejčastěji dotazují. Jako takový jej tedy není třeba číst „od začátku do konce“, ale je uzpůsoben k tomu, aby v něm uživatel co nejsnadněji a nejrychleji našel potřebné informace.

Základní informace

Jaký je smysl a účel vnitřního hodnocení?

Vnitřní hodnocení studijních programů je zásadním nástrojem pro sledování a rozvoj kvality vzdělávání na Masarykově univerzitě. Jeho hlavním smyslem je poskytnout studijnímu programu **podněty k dalšímu rozvoji** v návaznosti na naplnění standardů a strategii univerzity. Proces vnitřního hodnocení by měl podpořit **otevřenou diskusi o kvalitě vzdělávání** mezi členy akademické obce a zajišťovat sdílení dobré praxe napříč studijními programy.

Jak se vnitřní hodnocení odlišuje od schvalování RVH?

Vnitřní hodnocení má **formativní charakter** – jeho výsledky by měly být relevantní a užitečné především pro daný studijní program a jeho vedení. Rada pro vnitřní hodnocení (RVH) do tohoto procesu vstupuje pouze okrajově, vnitřní hodnocení se tak svou povahou a funkcí výrazně odlišuje od akreditace, resp. schválení studijního programu Radou pro vnitřní hodnocení. Na rozdíl od hodnocení v souvislosti se schvalováním, jehož hlavním výstupem je rozhodnutí o jeho schválení (akreditaci) či neschválení, je vnitřní hodnocení zacíleno na zajištění kvality a kultivaci vzdělávacích činností.

Kdy vnitřní hodnocení probíhá?

Pravidelné, tzv. „velké“ vnitřní hodnocení se opakuje v periodě **každých pěti let**, přičemž realizace prvního velkého vnitřního hodnocení musí proběhnout do pěti let od akreditace studijního programu. V případě, že se program přeměňoval ze studijního oboru, stanovila Rada pro vnitřní hodnocení termín tzv. „velkého“ hodnocení zároveň s rozhodnutím o udělení oprávnění k jeho uskutečňování.

Harmonogram všech plánovaných vnitřních hodnocení studijních programů na dané fakultě stanovuje děkan vždy ke konci kalendářního roku, přičemž se může odchýlit od termínu hodnocení stanoveného RVH, bude-li to účelné z hlediska časové efektivity realizovaných hodnocení.

O tom, zda studijní program, jehož jste garantem, čeká vnitřní hodnocení, Vás s dostatečným předstihem informuje [Koordinátor pro kvalitu](#) na Vaší fakultě.

Kde je povinnost vnitřního hodnocení zakotvena?

V souvislosti s kodifikací vnitřního systému zajišťování kvality dle požadavků novely vysokoškolského zákona byl proces vnitřního hodnocení studijního programu v roce 2017 legislativně zakotven vnitřním předpisem [Schvalování, řízení a hodnocení kvality studijních programů Masarykovy univerzity](#) v čl. 14.

Jaká je návaznost vnitřního hodnocení na hodnocení roční?

Výstupy z každoročních, tzv. „malých“ hodnocení studijního programu jsou **jedním z podkladů**, které jako garant využijete při zpracování sebehodnoticí zprávy.

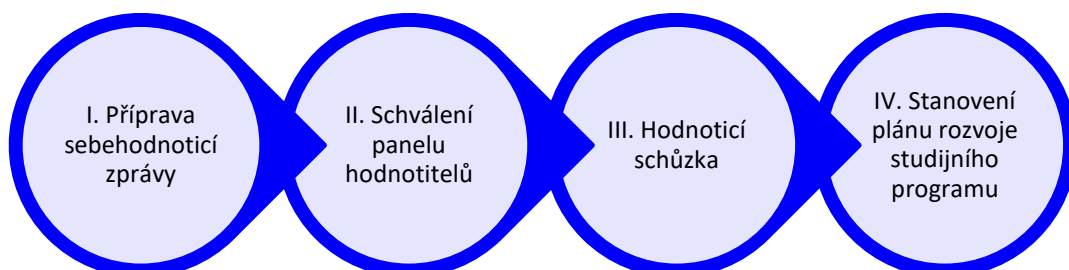
Jaká je předpokládaná časová náročnost celého procesu vnitřního hodnocení?

Časová náročnost je o něco menší než u dosud realizovaných přeměn/vzniků nových studijních programů. Nicméně i tak je vhodné počítat s tím, že realizace celého procesu zabere cca **2-3 měsíce** (např. vzhledem k náročnosti zpracování sebehodnoticí zprávy, požadované lhůtě dané hodnotitelům na seznámení se se všemi materiály, hledání vhodného termínu pro realizaci hodnoticí schůzky apod.)

Kde lze najít více informací?

Ohledně dalších potřebných informací prosím kontaktuje Koordinátora pro kvalitu na příslušné fakultě nebo navštivte webové stránky RVH.

Průběh hodnocení

I. Příprava sebehodnoticí zprávy

Co je sebehodnoticí zpráva?

Cílem sebehodnoticí zprávy je **zhodnotit naplnění Standardů kvality studijních programů MU**, které jsou přílohou vnitřního předpisu Schvalování, řízení a hodnocení studijních programů MU. Sebehodnoticí zpráva poskytuje garantovi studijního programu příležitost reflektovat dosavadní uskutečňování studijního programu v jeho klíčových oblastech.

Kdo sebehodnoticí zprávu zpracovává?

Za zpracování sebehodnoticí zprávy je **odpovědný garant studijního programu**. Na přípravě a zpracování sebehodnoticí zprávy se však mohou podílet další akademičtí pracovníci zapojení do uskutečňování studijního programu (garanti předmětů, vyučující, koordinátoři studijních programů, atp.) a vedoucí pracovišť, na kterých se studijní program uskutečňuje.

K čemu sebehodnoticí zpráva slouží?

Sebehodnoticí zpráva je hlavním **podkladem pro diskusi na následné hodnoticí schůzce** a hlavním zdrojem informací pro přizvané hodnotitele o aktuálním stavu, fungování a směřování studijního programu.

Co je součástí sebehodnoticí zprávy?

Součástmi sebehodnoticí zprávy, z nichž garant při jejím zpracování vychází, jsou:

- charakteristika studijního programu,
- datové přílohy v IS MU, zahrnující statistická data o studijním programu alespoň za posledních 5 let,
- výsledky předmětové ankety.

Sebehodnoticí zpráva a další zdroje se vzájemně prolínají, doplňují a na sebe odkazují; společně tak tvoří kompletní dokument obsahující kvantitativní údaje i jejich kvalitativní posouzení a interpretaci.

Datovou přílohu k sebehodnoticí zprávě si může garant programu vygenerovat prostřednictvím Informačního systému MU. Přístup do systému zajistí garantům programů fakultní správce práv (IS technik).

Jak ke zpracování sebehodnoticí zprávy přistoupit?

Sebehodnoticí zpráva by jako celek měla být otevřená a reflexivní. Předpokladem formativního výsledku hodnocení a účelných doporučení pro další rozvoj studijního programu jsou otevřené a na konstruktivní kritice založené texty.

Kdo sebehodnoticí zprávu projednává?

Sebehodnoticí zprávu projedná programová rada studijního programu na svém zasedání, kterého se účastní zpravidla také vedoucí pracoviště, na kterém je studijní program uskutečňován, je-li to relevantní

II. Schválení panelu hodnotitelů

Kdo jsou hodnotitelé studijního programu?

Pro každé vnitřní hodnocení je ustaven **panel hodnotitelů**, jenž je složen ze:

- **zástupce studentů** s aktivním studiem na MU v daném studijním programu nebo zástupce absolventů daného studijního programu;
- **zástupce zaměstnavatelů** absolventů daného studijního programu nebo odborníků z praxe;
- **akademického pracovníka** působícího v daném nebo příbuzném oboru.

Panel hodnotitelů takto **kombinuje zpětnou vazbu z vnitřního i vnějšího prostředí** univerzity.

Hodnotitelé **nejsou členy programové rady** daného studijního programu.

Jak probíhá návrh a schválení panelu hodnotitelů?

Jednotlivé hodnotitele po projednání programovou radou **navrhuje děkanovi garant** studijního programu ke schválení. Návrh hodnotitele musí být odůvodněn. Děkanem schválený návrh panelu hodnotitelů je oznámen Radě pro vnitřní hodnocení.

Co je hlavním úkolem hodnotitele studijního programu?

Hlavním úkolem hodnotitele je ve stanovené lhůtě 30 dnů od zpřístupnění materiálů **zpracovat Vyjádření hodnotitele** dle zadaných parametrů a struktury, ve kterém zhodnotí naplnění požadavků vyplývajících ze Standardů kvality studijních programů MU a navrhne doporučení pro zlepšení kvality studijního programu. Hodnotitelé se rovněž **účastní závěrečné hodnoticí schůzky**, kde svá vyjádření představí.

Oznámení schváleného návrhu panelu hodnotitelů RVH, komunikaci s hodnotiteli, včetně zajištění jejich odměn, se zpravidla věnuje Koordinátor pro kvalitu na Vaší fakultě.

Jaké podklady dostávají hodnotitelé k dispozici?

Garant studijního programu vhodným způsobem schváleným hodnotitelům zpřístupní:

- sebehodnoticí zprávu studijního programu;
- datovou přílohu vygenerovanou z IS MU.

III. Hodnoticí schůzka

Kdo svolává hodnoticí schůzku?

Hodnoticí schůzku **svolává garant** studijního programu po obdržení všech vyjádření hodnotitelů. Se samotnou organizací sebehodnoticí schůzky mu může pomoci Koordinátor pro kvalitu.

Kdo se hodnoticí schůzky zpravidla účastní?

Kromě garanta studijního programu se hodnoticí schůzky vždy účastní alespoň dva z hodnotitelů a zástupce kolegia děkana fakulty. Hodnoticí schůzky se zpravidla účastní i člen RVH (RVH je informována o konání schůzky prostřednictvím fakultního koordinátora pro kvalitu).

Schůzky se dále mohou na pozvání garanta účastnit např. členové programové rady, vedoucí pracoviště či pracovišť, na kterých je studijní program uskutečňován, zástupce Rektorátu MU, další zástupci kolegia děkana fakulty, zástupce SK AS fakulty, popř. jiné osoby dle návrhu garanta studijního programu.

Jaké podklady a kdy je třeba před konáním schůzky rozeslat?

Garant studijního programu zpřístupní v dostatečném časovém předstihu, nejméně však týdnem, před konáním schůzky všem členům panelu hodnotitelů a dalším účastníkům hodnoticí schůzky:

- sebehodnoticí zprávu studijního programu;
- datovou přílohu z IS MU;
- doporučení pro rozvoj studijního programu zpracovaná hodnotiteli.

Jaký je průběh hodnoticí schůzky?

Hodnoticí schůzka je klíčovým momentem celého procesu vnitřního hodnocení. Nemá predepsanou strukturu – její průběh typicky **řídí/moderuje garant** a je na jeho rozhodnutí, jaký model zvolí.

Na začátku schůzky může garant krátce představit situaci programu a rozhodnutí, před nimiž stojí. Poté garant předá slovo postupně jednotlivým hodnotitelům, kteří shrnou své hlavní postřehy, náměty k diskusi a doporučení (vzhledem k tomu, že všichni účastníci schůzky by měli mít materiály k dispozici předem, není nutné je znova číst). Po každém doporučení typicky **následuje volná diskuse**, v níž se garant vyjadřuje k předneseným návrhům a ostatní členové schůzky vznášejí své dotazy a připomínky k projednávanému tématu. Závěrem by se účastníci měli dohodnout na rámcovém znění plánu rozvoje studijního programu.

IV. Stanovení plánu rozvoje studijního programu

Co je výstupem hodnotící schůzky?

Na základě zpracovaných podkladů a výsledků hodnotící schůzky zpracuje garant studijního programu návrh **plánu rozvoje studijního programu**, který vymezení strategické směřování daného studijního programu do budoucna. Má se za to, že návrh plánu rozvoje je děkanem schválen okamžikem vložení tohoto návrhu do IS MU. Návrh plánu rozvoje obsahuje:

- dlouhodobé cíle rozvoje studijního programu pro následující pětileté období,
- plán činnosti pro následující rok.

Kde jsou výstupy z hodnocení uloženy?

Sebehodnotící zpráva studijního programu, datová příloha, checklist, vyjádření hodnotitelů a plán rozvoje studijního programu tvoří **kompletní dokumentaci** procesu vnitřního hodnocení, která je ukládána a archivována v IS MU (odkaz do úložiště nalezne garant v [detailu programu](#) v IS MU).

Dokumentace je přístupná členům programové rady, členům RVH a členům akademických orgánů MU a fakulty. Plán rozvoje studijního programu je přístupný také akademickým pracovníkům a studentům daného studijního programu.

Jak je plán rozvoje vyhodnocován?

Plán rozvoje studijního programu je **průběžně, nejméně však jednou za rok**, vyhodnocován a aktualizován programovou radou na jejím zasedání v rámci tzv. "malého" hodnocení studijního programu. Ze zasedání pořizuje garant studijního programu zápis, který obsahuje zhodnocení uskutečňování studijního programu za uplynulý rok v předepsané struktuře.